

Logen 44 Sörmlands 100-årsdag 2010-11-27

Före Högtiden i kyrkan var alla bröder som skulle hjälpa gästerna tillrätta på plats i god tid. Hela programmet var väl förberett och genomgången vid två tillfällen, och ersättare för ev. frånvaro var ordnad.

Det blev en mycket stilfull och givande stund. (se programmet). Det planerade programmets tidsschema höll väl. Några saker som inte gick som tänkt, var ljudet för de gäster som satt i koret då högtalarna var riktade ut mot kyrkorummet samt att den önskade insamlingen till kyrkans diakoni inte hade blivit tillräckligt förberedd. Detta ordnades senare vid banketten, hos seniorklubben och logens möte kommande vecka.

Akten i kyrkan började med att alla gäster intog sina platser och att Storämbetsmännen intogade i procession.

Broder Bo Lindgren, tillika präst och värd i kyrkan, hälsade välkomna.

Välkomstord vid B44 Sörmlands 100-årsjubileumshögtid

Varmt välkomna till S:t Nicolai kyrka.

Vi som samlats i kyrkan idag ingår i den Internationella Odd Fellow-orden vars medlemmar förklarar sig tro på ett högsta väsende, världsalltets skapare och upprätthållare, men det är också en orden som anger att religiösa frågor är uteslutna från dess förhandlingar. Hur var och en av vår ordens bröder och systrar tror på detta högsta väsende är alltså vars och ens ensak. Vår orden är öppen för såväl kristna som för judar och muslimer, vilka alla bekänner och tillber samma Gud, men också för dem som tillhör andra religioner, där man tror på ett högsta väsende, världsalltets skapare och upprätthållare.

För mig som präst i svenska kyrkan är det en stor och självklar glädje att få välkomna alla bröder och systrar till S:t Nicolai kyrka, men jag har hört de som undrar varför vi samlas i en kristen kyrka, där vi senare också ska hålla en gemensam andakt? Är vår orden då likafullt en kristen orden?

Nej, vår svenska kyrka är i stället en öppen kyrka där alla är välkomna utan att först behöva bekänna en kristen tro. I S:t Nicolai kyrka har Nyköpingsborna alltid firat livets stora högtider. När ett barn har fötts, när kärleken mellan två människor bekräftats i äktenskap, eller när en människa dött har man samlats i kyrkan för att tacka för livet.

När vi samlas idag är det varken en nyfödd eller en död som vi firar, det är ett brödraskap som har verkat i 100 år men som ännu lever med full kraft. Det kan likna en skolavslutning, men inte en där skolan är slut, utan mera som en terminsavslutning, för det är livets långa skola som bröderna verkar i. Så vi har inte bara en minnesstund över en 100-åring utan lika mycket en samling för att tacka för det som varit och därmed också förbereda oss för nästa termin.

Än en gång varmt välkomna till att fira den här 100åriga terminens slut – och låt oss med det också se fram mot nästa termin!

Så följde Övermästare Björn Svensons välkomsthälsning.

[ÖM:s välkomsttal i Nicolaikyran 27 november 2010-10-04](#)

Broder Storsire , bröder Storämbetsmän, bröder Veteraner, systrar och bröder av alla grader, damer och herrar.

Det är med stor glädje och för mig hedrande att som logen 44 Sörmlands ÖM få hälsa Er välkomna till vårt 100-års jubileum.

Den 26 november 1910 kl 5 em. infann sig Storsiren i Svenska Storlogen av den Oberoende Odd Fellow-Ordern Wilhelm Laurentz, åtföljd av Storsekreteraren Fredrik Geijer m.fl. biträdande bröder, i Nyköping, Stömgatan 7 n.b. för att, efter därom framställd petition, därstädes inviga en Odd Fellow-loge.

Jag vill en dag som denna skänka en tacksamhetens tanke till de framsynta män som redan 1909 insåg behovet av en Odd Fellowloge i Nyköping . Beslutet att bilda fastighetsbolaget Midgård samt att bygga ett eget ordenshus togs redan under första halvåret 1910, redan innan Logen 44 Sörmland var instituerad.

För exakt 10 år sedan startades bland logens bröder en insamlingsfond , vars syfte var att dela ut en jubileumsgåva vid vår 100-års högtid. Jag

kan med stolthet meddela att fonden idag uppgår till 100.000:-. Logens bröder har tillsammans beslutat att gåvan skall tilldelas Stiftelsen Min Stora Dag, med inriktning på barn i Nyköping och Oxelösund.

I maj 2007 startade logens 100-års kommitté med uppgift att genomföra vårt jubileum. Min förhoppning är att vi på ett högtidligt och minnesrikt sätt skall kunna genomföra det tillsammans med Er.

Än en gång varmt välkomna !

Storsirens högtidstal.

Storsiren Anders Lundgren tog i sitt anförande upp delar av den stora hjälpverksamhet som Storlogen bedriver. Han tryckte särskilt på att det var tack vare alla brödernas pengabidrag som denna verksamhet är möjlig.

Vid punkten Logens historia framförde broder Anders Lybeck följande.

Logen 44 Sörmland 100 år – en historisk återblick

Odd Fellow brr och systrar av olika grader, övriga jubileumsdeltagare.

Låt mig då för det första få konstatera, att logen i dag är äldre än 100 år! Den instituerades den 26 november 1910, och är således 100 år + en dag gammal.

För det andra måste jag bekänna, att jag är precis som ett barn på julafton, som bryr sig mer om innehållet i julklappen än förpackningen. Jag finner logens brr mer intressanta än huset och logens historia.

Vad är egentligen en OF – loge, eller rättare sagt, vad har den för syften? Logen har enligt mitt förmenande tre uppgifter:

Vi har, nu blir det en upprepning igen pro primo Välgörenhet, av vilken vi lite senare kommer att få höra mera.

Vi har, pro secundo, Brödrskapet, av i det här fallet brr, som i en stressad och jäktad värld söker en stunds avkoppling i en behaglig gemenskap.

Och vi har, pro tertio, en Människofostrande verksamhet. I en värld där familjen kanske inte är samma fasta punkt som den var, när det förra

seklet var ung, eller där kyrkan inte längre har samma fostrande roll som tidigare, söker OF bibringa sina medlemmar ett moraliskt ansvarstagande som inte längre är helt självklart.

I dag på vår jubileumsdag tänker jag på tre grupper av brr:

Jag tänker på sju stiftarna. Jag tänker på de brr drivit logen under dessa 100 år, och jag tänker på dagens brr.

De två första grupperna kan man bli bekant med, genom de fyra minnesböckerna som skildrar logen 44 Sörmlands historia – vid 10-årsjubiléet, vid 25-årsjubiléet, vid 50-årsjubiléet, och vid 100-årsjubiléet.

Stiftarna var sju ensamma bröder, som bodde i en stad utan OF-loge. De var Axel Bergström och Ludvig Johansson från logen 4 John Ericsson, Ludvig Holmer från nr 6 Holmia, Gustaf Larsson och Ragnar Molin från nr 16 Karl X Gustaf, och Evert Andrén och Carl Albert Kihlbom från nr 24 Birger Jarl. Av dessa vill jag främst nämna Ludvig Johanson, som tog initiativet till att bilda en loge.

Dessa framsynta brr bildade en OF-klubb den 25/10 1909. Vid institueringen 13 månader senare hade klubben ytterligare 43 medlemmar, som samma kväll blev OF, genom att gemensamt erhålla Invigningsgraden. Vid en särskild omröstning blev de även berättigade, att samma kväll erhålla även de övriga tre graderna.

Men stiftarna hade inte bara instituerat en loge och skaffat logen medlemmar, de skaffade också brr ett hus att arbeta från. Redan 26/4 1910 grundades det fastighetsbolag, som två år senare lät påbörja byggandet av ett logehus, som stod klart den 1/10 1913. Vi har alltså ytterligare ett jubileum att se fram emot. Men det tar vi en annan gång – 2013.

Så framsynta var stiftarna, att det logehus, som 1913 rymde en loge, idag härbärgerar fyra OF-loger och ytterligare – om jag räknat rätt – sju andra loger och institutioner.

Under dessa 100 år har bland logens bröder räknats 46 ÖM. Alla dessa har var och en bidragit till logens utveckling. Måste jag nämna några, skulle det kunna vara Jonas Vestman, ÖM 1914-15, grundaren av logens välgörenhetsarbete, Arvid Stille, ÖM 1945-46, arkitekt och

skapare av många av våra kära föremål, som t.ex. vårt altare, samt Evert Rettinger, Öm 1971-72, som moderniserade logen till att kunna verka i en ny tid, avliden så sent som i år.

Men vi får inte glömma alla logens övriga brr, som var och en på sitt sätt och efter förmåga arbetat för OF bästa. Även här vill jag nämna några brr, särskilt värda att minnas. Br Elis Pettersson, blivande CM, skrev under åren 1943-44 en rad målade, roande och insiktsfulla protokoll från livet under brödramåltiderna under krigsåren – en skatt som finns i vårt arkiv.

Br Joel Åhs, som utan frånvaro tjänstgjorde som organist från 1923 till 1962, d.v.s. i 40 år, och som dessutom förhöjde stämningen vid måltiderna med sång och lutspele – lutan hänger än i dag på vägen i vårt sällskapsrum.

Br Bengt Gustafsson, från början "tjänande broder", från 1931 och till 1956 KM, men verksam som ersättare även senare.

Och från vår tid: Vår i somras bortgångne br Kurt A. Andersson, ända in i det sista klubbforestandare och arkivarie, som försett oss med allehanda drycker och hållit ordning i vårt arkiv, och alltid villigt ställt upp för vår loge.

Den tredje gruppen jag tänker på i dag, är förstås logens 125 brr, verksamma idag. Dessa brr finner, trots en stressig tillvaro, tid att besöka sin loge, och att arbeta för den. Några är ÄM, andra sköter ceremonier, ytterligare andra våra fonder och våra utskott, återigen andra arbetar bakom kulisserna i det fördolda, ordnar mat, jobbar med servering, med att underhålla och sköta om vårt hus. Vad vore logen utan alla dessa! Med denna hyllning till alla idag verksamma brr, vill jag gratulera dagens 100-åring (och 1 dag)!

Vid jubileumsgåvans överräckande talade Anders Lybeck och sedan överlämnades en symbolisk check av honom och ÖM Björn Svensson till mottagaren.

Odd Fellowbrr och systrar av olika grader, övriga jubileumsdeltagare, men denna gång främst Claire Rosvall.

För tio år sedan, i november 2000, fyllde vår loge 90 år. Till denna högtid fattade logen beslut om att starta en insamling, som vid logens 100-årsjubileum skulle utdelas till ett behjärtansvärt ändamål. Syftet med insamlingen bestämdes vara "barns bästa".

Jag kan fortfarande minnas 90-årsjubiléets högtidstalare, Ex II Vss Lars-Erik Johansson, yttrade: "Thomas Wildey gläds i sin himmel över Odd Fellows satsning att stödja barnen i vårt samhälle."

De gåvor som logen erhöll vid detta jubileum fick utgöra fondens grundplåt. Summan uppgick till 7.750:-. Under de förflutna 10 åren har insamlingen tickat på. Jag ska inte skryta, och säga att brr samlat in hela dagens summa av 100.000:-. Våra fonder har hjälpt till, och grundplåten var som sagt gåvorna år 2000. Även dagens gåvor, som vi med tacksamhet tagit emot, ingår i summan. Alla här närvarande loger är alltså delaktiga i gåvan. Men nog har våra egna bröder varit flitiga i kollektiven!

Tidigt i vår bestämde logens brr, att insamlingen till vår 100-årsfond ska gå till "Min stora dag".

Så idag, den 27 november 2010 är det en stor glädje för ÖM Björn Svensson och mig, att som representanter för logen 44 Sörmland få överlämna denna gåva om 100.000:- till dig Claire Rosvall, representant för och grundare av "Min stora dag", till glädje för barn i Nyköping och Oxelösundsområdet.

Jag säger inte att jag hoppas att vår gåva ska komma till nytta, jag vet att så blir fallet!

Storsiren utdelade veterantecken till bröderna Jan-Erik Andersson, Ove Brandels och Lars Wallin. Ove Brandels tackade på allas vägnar och sade:

Odd Tacktal för veteranerna

Broder Stor sir!

Systrar och bröder av alla grader! Damer och herrar!

Det har fallit på min lott att tacka för den utnämning som vi tre just erhållit.

Det förefaller mej då naturligt att göra en kort reflektion över de 25 år som förflutit sedan vi upptogs i orden.

Då jag blev tillfrågad om intresse för Odd Fellow av Sven Olof Carlmalm som så småningom blev min fadder, och därefter fick vidare information av dåvarande Ö.M Sven Åke Lind. tänkte jag ungefär som så att Odd fellows är ju trevliga och rejäla karlar, och kloka, de tycker ju precis som jag: Nämligen, Var hygglig med dina medmänniskor, håll dej till sanningen, och som en bonus, glam och trevligheter i glada bröders lag. Det var ett lätt beslut att fatta.

Nu efter 25 år har insikterna djupnat. Det är inte så enkelt, det räcker inte med att tänka och tycka om än aldrig så rätt. Att ha trevligt tillsamman med glada bröder är inte svårt, men som Odd fellow har jag förbundit mej att försöka leva efter de föresatser som är ordens. Och det är knepigare, för att inte säga övermäktigt. Det är som för den lilla fågeln som låg på rygg med fötterna uppsträckta mot skyn för att ta emot om det ginge så illa att himlen skulle ramla ner. När den stora älgen undrade vad det skulle ha för betydelse med en sådan liten en och med så kläna ben dessutom, svarade fågeln: man gör så gott man kan! Så är det; att efter bästa förmåga göra så gott man kan för att följa ordens bud. I logearbetet påminns man om detta, att göra så gott man kan. Inte för sin egen skull, utan för sin nästas.

En extra påminnelse och styrkepåfyllning får man vid de återkommande höjdpunkterna i loge och läger. En sådan höjdpunkt är veteranutnämningen. Vår utnämning idag är ovanligt högtidlig, en stund som vi säkert aldrig kommer att glömma.

Jag vill härmed å mina medveteraners och mina vägnar till dej broder Stor sir och till vår loge 44 Sörmland framföra ett varmt tack!

Uppvaktningar i kyrkan:

	Storsir	Anders	Lundgren
	Storsekreterare	Gunnar	Ljungholm
		Carl	
		Johan	Sjöholm
BD 17		Hans-	
	DSS	Gunnar	Lindoff

BL	15	Stegeborg	HP ExHP	Hannu Göran Jan - Hugo	Bergstrand Lidell
B	4	John Ericsson Karl Knutsson	ÖM	Hugo	Nihlén
B	45	Bonde	UM	Bo	Johansson
B	47	Gullmarn	SLM	Lars	Lindebäck
B	84	Österskär	ÖM	Lars	Fogelqvist
B	95	Taelghia	ÖM	Håkan	Nilsson
			UM	Bo	Johansson
B	117	Gustav V	ÖM	Bo	Nygren
B	139	Ramunderhäll	ÖM	Harald	Källman
B	156	Nyköpingshus Från Finland	ÖM	Harry	Nordqvist
B	7	Carl Ludwig Engel Från Danmark	UM	Tom	Dahlin
B	38	Humanitas	ÖM	Svend- Erik	Kristensen
R	23	Cecilia	ÖM	Ingegerd	Höök
R	28	Ragnhild	ÖM	Anita	Ternby
R	102	Sankta Barbro	ÖM	Kristina	Rockström
		Damklubben		Vivecka	Rüffel

Banketten startade med mingel och trevlig samvaro. Mellan de olika rätterna underhölls vi av trubadurerna Karin Wöijer-Armcoff och Björn Amcoff som också på begäran spelade upp till lite dans vid bankettens slut.

Broder Anders Lybeck höll följande tacktal.

[Br SS, Br Stäm, brr Slmedl och sys R medl, brr HP och ÖM, sys, brr och festdeltagare.](#)

Jag skulle egentligen kunna göra det lätt för mig, och kanske också för alla festdeltagare, genom att bara uttala ordet "Tack", och sen sätta mig ner igen. Men så enkelt är inte livet. Detta tack fordrar en förklaring och en utvidgning.

Tacket gäller förstas alla som har medverkat till att göra detta 100-årsjubiléum möjligt, och så roligt och minnesvärt. För att göra mig tydlig, vill jag rikta mitt och logen 44 Sörmlands tack till olika grupper:

1. Den första gruppen är faktiskt logens stiftare. De har fått ett omnämnande tidigare i dag, men förtjänar att nämnas igen. Utan dessa brr:s agerande för 100 år sedan, hade vi inte haft någon loge att fira. Ett stort varmt tack till brr Axel Bergström och Ludvig Johanson från nr 4 John Ericsson, br Ludvig Holmer från nr 6 Holmia, brr Gustaf Larsson och Ragnar Molin från nr 16 Karl X Gustaf, och brr Evert Andrén och Carl Albert Kihlbom från nr 24 Birger Jarl, men av dessa särskilt initiativtagaren Ludvig Johansson.
2. Den andra gruppen är alla ni festdeltagare, som har kommit från när och fjärran för att dela vår glädje och förhöja stämningen denna dag. Det är lätt att dra en parallell till den förra gruppen, den från 1910. Den gången anfördes festligheterna av SS br Wilhelm Laurentz. Idag spelar Ordens nuvarande SS br Anders Lundgren motsvarande roll. (Inom parentes ska jag be att få gratulera till ett vackert förnamn, och ett litet grattis i förskott till tisdag i nästa vecka den 30 november!). Men tillsammans med br SS står alla ni övriga gäster. Ett stort och varmt tack till er alla för er ovärderliga medverkan denna jubileumsdag. Jag nämnde tidigare att ni kommer från när och fjärran. Jag vill rikta ett särskilt tack till er som kommit långväga ifrån: från nr 38 Humanitas i Nyköping/Falster, från nr 7 Carl Ludvig Engel i Helsingfors, och nr 47 Gullmarn och R 86 Sjöstjärnan i Lysekil.
3. Men sen får vi inte glömma att nämna alla de brr i logen 44 Sörmland som i olika kommittéer har arbetat fram dagens jubileum, som har ordnat och förberett lokaler och underhållning, som har medverkat på alla olika sätt, och som i morgon ska städa efter oss. Och naturligtvis får vi inte glömma vår OF-kock i köket, br Hamid med familj och alla rara elever från restaurangskolan. Ett jättevarmt

tack alla jubileumsdeltagare, och främst vår Öm Björn Svensson, som haft det övergripande ansvaret.

4. Det sista tacket tänker jag låta vara det största. Det vill jag rikta till OF-rörelsen. Jag sa tidigare i kyrkan, att OF har tre ben att stå på: en människofostrande verksamhet, En hjälpande, understödande verksamhet, och en broderlig och systerlig verksamhet. Vid dessa bord i kväll faller det sig naturligt att beröra den broderliga delen: vi vet ju alla, att OF står för något värdefullt i vår värld, annars skulle vi inte ha förblivit medlemmar efter vår invigning i Orden. Men likväl som en vanlig logekväll består av två delar, den allvarliga i logesalen, och den uppsluppet broderliga vid måltiden, har det nu i kväll blivit dags att övergå från dagens högtidligheter till lite mer sång och glam. Och så har ju denna kväll förflutit! Likaväl som jag alltid känner att jag upplevt något värdefullt när jag går hem från en vanlig OF-kväll, tror jag att vi jubileumsdeltagare denna kväll har upplevt något verkligen givande, att vi helt enkelt har haft riktigt roligt. Allvaret har fått lämna plats för det uppslupna. Och detta kan vi tacka vårt medlemskap i OF för.

Jag vill avsluta med en historia för att bättre illustrera vad jag menar.

En professor i filosofi placerade under en föreläsning ett antal stenar i en glasburk, och frågade sen studenterna om kärlet var fullt, ja, sa studenterna. Då tog professorn en hink med sand, och fyllde burken upp till randen, och sanden sipprade då ner mellan stenarna och fyllde ut tomrummet. Så här är det, sa professorn. Livet är fullt av en massa måsten, jobbet, städa, olika påtvingna aktiviteter. Men hur fullt livet än är, så finns det alltid plats för olika viktiga ting, och framför allt till det riktigt viktiga, som att umgås med sin familj och sina vänner.

Längst bak i salen satt en sturig student och drack öl ur en burk. Nu gick denne student fram till katedern och tömde resten av sin ölburk i professors glaskärl. Ölen sipprade ner i sanden utan att det rann över. Då sa studenten, att hur fullt livet än är, finns det alltid plats för en god öl.

Missförstå mig inte nu! Jag vill inte jämföra OF med att dricka en öl. Men jag vill peka på, att efter livets alla måsten och allvar, ska det också finnas plats för lite fest.

Br CM! Jag tror att det är på sin plats att jag ber dig vara mig behjälplig att utbringa den skål som tillkommer vår Orden!

Han fick omedelbart replik av DSS Hans-Gunnar Lindoff som hade en annan variant på historien.

Storsiren tackade också för maten och en applåd riktades till restauratören broder Hamid med familj och medhjälpare.

Klockan 23.50 ropade undermästare Leif Rehn ut att nu är det slut och klockan 24.00 skall alla vara ute, för så är ordningsföreskriften för lokalen.

Så skedde och alla pulsade hem i den nyfallna snön till några efterfester som framgår av ett tack nedan.

Några av de många tack som logen fick efter jubileet.

I ÖM Björn Svenssons svar på tack från ÖM/StLrepr Lars Lindebäck, tillika Ordförande i 47 Gullmarns jubileumskommitté, framkommer hur broder Björn har jobbat med förberedelserna (se också protokollen från 100-årskommittén)

Vi delade in 100-års kommittén i 6 arbetsgrupper: Övergripande (där jag var ordförande), Det ceremoniella (CM ordförande), Logehuset, Banketten (UM ordförande), Information, Ekonomi. Från början bestod 100-års kommittén av 6 st bröder , vid vårt sista möte var 16 st bröder engagerade. Ordförande i varje grupp utsåg de medarbetare han ansåg sig behöva. Övergripandegruppen bestod från början bara av Anders Lybeck och jag själv. Jag ledde under det sista halvåret 10 st möten varav 2 st möten med kantor och präst, 2 st avstämningsmöten med hela kommittén , 2 st övningar inför högtiden i kyrkan samt 4 st i övergripandegruppen.

Vidare bjöds vi på att få se och uppleva atmosfären i Ert underbara ordenshus, där vi lärde känna

Er och Nyköpings historia genom de senaste 100 åren.

Noterat av Lars Julin sekr. i 100-årskommittén